

Posudek oponenta na bakalářskou práci Lucie Horákové „Registry v České republice a jejich možné využití pro demografii“

Bakalářskou práci Lucie Horákové “Registry v České republice a jejich možné využití pro demografii” tvoří 58 stran textu. Práce má standardní strukturu a je rozdělena do pěti číslovaných kapitol včetně úvodu a závěru, které jsou doplněny seznamem použité literatury, seznamem tabulek a obrázků, seznamem použitých zkratk a tabulkovými přílohami.

Dnešní doba je charakteristická obrovským technologickým pokrokem. Ten se projevuje téměř ve všech sférách lidského života. Technologickou modernizací tak prochází také veřejná správa a dochází k její elektronizaci - tzv. e-Government. Proces elektronizace sebou přináší také možnost sběru dat o obyvatelstvu a vznik různých registrů. Mnohdy duplicitní sběr informací o obyvatelstvu ale dozajista vede k otázce, zda by nebylo možné počet registrů nějakým způsobem redukovat či případně upustit od finančně náročného a pracného sčítání lidu. Cílem bakalářské práce bylo vytvořit přehled a popis registrů týkajících se obyvatelstva a pokusit se zjistit, které údaje by bylo možné získávat z registrů, a které by bylo nutné získat přes sčítání lidu. Autorka si tak pro svou bakalářskou práci zvolila zajímavé a v dnešní době i poměrně aktuální téma.

Úvodní kapitola obsahuje kromě velmi stručného představení cíle a struktury práce a také přehled dostupné literatury na toto téma. Druhá kapitola se věnuje popisu historických pramenů – předchůdců dnešních registrů. Třetí kapitola již popisuje současné fungující registry, které obsahují informace o obyvatelstvu České republiky. Zde se autorka bohužel omezila na pouhý stručný výčet jednotlivých ukazatelů, které registry shromažďují, a postrádám podrobnější informace o jednotlivých registrech. Další, v pořadí již čtvrtá kapitola, je věnována sčítání lidu a jeho možnému napojení na současné registry. Kromě historie sčítání lidu popisuje autorka legislativní zakotvení moderních sčítání lidu a vypisuje také údaje, které jsou sbírány ve SLDB a bylo by možné je nahradit informacemi z registrů. Čtvrtá kapitola se zaměřuje také na nadcházející sčítání lidu, které se bude konat v roce 2021, a na metody sběru dat v zahraničí. Závěrečná kapitola shrnuje získané poznatky a představuje řešení vytvoření centrálního registru včetně jeho pozitiv a negativ.

Předkládaná bakalářská práce je teoretického rázu s cílem rozproudit širší odbornou diskusi nad touto problematikou. Jistě je vhodné ocenit snahu autorky opět otevřít toto téma, neboť otázky, zda je v dnešní době elektronické komunikace efektivní provádět sčítání obyvatelstva pomocí papírových formulářů, zde byly již těsně před a po Sčítání lidu domů a bytů 2011. Nicméně tato debata v současné době z veřejných médií vymizela. Jak již bylo zmíněno, předkládaná bakalářská práce se svým zpracováním a tématem liší od standardně zpracovávaných demografických prací, přičemž zásadním rozdílem je chybějící analytická část. Tuto část se dle mého názoru nepovedlo autorce dostatečně nahradit. Autorka mohla tuto část nahradit např. sérií rozhovorů s odborníky a představiteli úřadů a institucí, které jednotlivé registry spravují. Stejně tak by bylo zajímavé znát názor organizátorů sčítání lidu z řad současných či bývalých zaměstnanců ČSÚ. Celou práci by bylo jistě vhodné doplnit o SWAT analýzu dané problematiky, která by mohla být postavena na informacích získaných právě ze zmíněných rozhovorů.

Autorka se v jedné z částí práce odkazuje i na příklad v zahraničí, kdy správně vyzdvihuje úroveň eGovernmentu v Estonsku. Lze souhlasit s tím, že právě Estonsko je možné považovat za vzor na poli e-komunikace se státem a veřejnou správou. Bohužel i v tomto případě ale autorka dle mého názoru nenaplnila očekávání, kdy původní myšlenku mohla podrobněji rozvést a doložit nějakými podrobnějšími příklady.

I přes zmíněné nedostatky si bakalářská práce Lucie Horákové jistě najde své místo na poli demografické literatury. Především lze pozitivně vyzdvihnout unikátnost zvoleného tématu ve srovnání se standardně zpracovávanými pracemi. Práce je až na drobné překlipy psána srozumitelně, bez většího množství chyb. Pro příště bych jen upozornila na správné citování zdrojů u obrázků a tabulek (dle citační normy je třeba uvádět zdroj a rok, odkaz na webovou stránku se následně uvede do seznamu použité literatury) a doporučila bych vyvarovat se používání „ich“ formy při psaní vědecké práce.

Bakalářská práce Lucie Horákové splňuje veškeré požadavky kladené na kvalifikační práce tohoto typu, a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

V Praze dne 1. září 2016

Mgr. Markéta Kocová
oponent